

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки
Харківської обласної державної (військової) адміністрації
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Вченої ради
Комунального закладу
«Харківська гуманітарно-педагогічна
академія» Харківської обласної ради
Протокол № 11 від 04.06.2016р.
Голова Вченої ради
РЕКТОР Галина ПОНОМАРЬОВА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
СПЕЦІЛЬНА ОСВІТА. КОРЕКЦІЙНА ПСИХОПЕДАГОГІКА

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ перший

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ А Освіта

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ А6 Спеціальна освіта

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ А6.02 Спеціальна освіта. Корекційна психопедагогіка

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми Спеціальна освіта. Корекційна психопедагогіка

галузь знань
спеціальність
рівень вищої освіти

A Освіта
A6 Спеціальна освіта
перший (бакалаврський)

ПОГОДЖЕНО

Проректор із науково-педагогічної роботи
КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна
академія» ХОР

Лариса ПЕТРИЧЕНКО

04.06.2026

СХВАЛЕНО

На засіданні вченої ради факультету
дошкільно-ї спеціальної освіти та спорту
Декан факультету

Христина ШАПОВАТ

Протокол від . . 2026р.

СХВАЛЕНО

На засіданні спеціальної педагогіки і
психології та інклюзивної освіти
Завідувач кафедри

Ольга ПСХАРОВА

Протокол № 12 від 02.06.2026 р.

РОЗРОБЛЕНО

Проектною групою зі спеціальності
(предметної спеціалізації)

A6 Спеціальна освіта

Керівник проектної групи

Ольга ТЕЛЬНА

ПРЕАМБУЛА

Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності А6 «Спеціальна освіта» розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту». Програма відповідає першому (бакалаврському) рівню вищої освіти та шостому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікацій і передбачає здобуття особою здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання із застосуванням певних теорій та методів відповідної науки, у тому числі в умовах, що характеризуються комплексністю та невизначеністю.

До програми внесено зміни відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України N842 від 13.06.2024 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» а також відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України від 31.12.2025 No 1734 «відповідності освітніх програм спеціальностям, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та деталізованим галузям Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013»

Обговорена на засіданні кафедри спеціальної педагогіки і психології та інклюзивної освіти Комунального закладу «Харківська гуманітарно- педагогічна академія» Харківської обласної ради (протокол № 12 від 02.06.2026 р.).

Освітня програма А6 Спеціальна освіта. Корекційна психопедагогіка для підготовки бакалаврів розроблена проектною групою у складі:

1. Ольга ТЕЛЬНА – гарант освітньої програми, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри спеціальної педагогіки і психології та інклюзивної освіти .
2. Олена ПРОСКУРНЯК – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри спеціальної педагогіки і психології та інклюзивної освіти .
3. Альона ПЄХАРЄВА – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри спеціальної педагогіки і психології та інклюзивної освіти .
4. Віталія ТАРАСОВА – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри спеціальної педагогіки і психології та інклюзивної освіти .
5. Дар'я БРИТВЕНКО – здобувачка освіти кафедри спеціальної педагогіки і психології та інклюзивної освіти
6. Андрій ОРЛОВ – заступник директора з виховної роботи Комунального закладу «Харківський спеціальний навчально-виховний комплекс ім. В. Г. Короленка» Харківської обласної ради.

Зовнішні рецензенти:

Олена ВЕРЮТІНА – директор Комунального закладу «Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 56 комбінованого типу «Родина»»

Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень.
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	А Освіта
Спеціальність	А6.02 Спеціальна освіта. Корекційна психопедагогіка
Форми навчання	Денна, заочна
Освітня кваліфікація	Бакалавр зі спеціальної освіти за спеціалізацією Корекційна психопедагогіка.
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність – А6 Спеціальна освіта Спеціалізація А 6 .02 Корекційна психопедагогіка
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС. Термін навчання 3 роки 9 місяців
Цикл/рівень	Національна рамка кваліфікацій України – 6 рівень, FQ-ENEА – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Мова(и) викладання	Українська
Академічні права випускників	Продовження освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.

2.МЕТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Створення здобувачам вищої освіти умов для набуття необхідного для здійснення професійної діяльності рівня знань, умінь, навичок, досвіду діяльності.

Підготовка висококваліфікованих фахівців, спроможних розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання із застосуванням актуальних теорій і методів Спеціальної освіти (корекційної психопедагогіки), що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Опис предметної області

Об'єкти вивчення: Освітні програми та процеси спеціальної освіти, організація спеціальної освіти, психолого-педагогічна інноватика, викладання і навчання за спеціалізаціями спеціальної освіти, оцінювання та корекція розвитку, реабілітація та соціалізація осіб з особливими освітніми потребами, зокрема порушеннями інтелекту, зумовленими фізичними, психічними, інтелектуальними та/або сенсорними порушеннями, розладами поведінки за спеціалізаціями спеціальної освіти, законодавство в сфері спеціальної освіти

Цілі навчання – підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі з метою корекції і компенсації порушень психофізичного розвитку осіб з особливими освітніми потребами різних вікових груп у сфері спеціальної та інклюзивної освіти, зокрема осіб із мовленнєвими порушеннями.

Теоретичний зміст предметної області: Теорії, поняття, принципи, концепції освітньої діяльності, викладання і навчання, оцінювання та корекції розвитку, реабілітації, соціалізації, організації освітнього процесу, асистентства в системі освіти осіб з особливими освітніми потребами, зокрема порушеннями інтелекту, зумовленими фізичними, психічними, інтелектуальними та/або сенсорними порушеннями, розладами поведінки

Методи, методики та технології: Методи, методики і технології викладання і навчання в сфері спеціальної освіти, освітньої, проєктної, корекційно-розвивальної, реабілітаційної діяльності та соціалізації, методи оцінювання розвитку, стимулювання, мотивації та моніторингу результативності освітньої діяльності осіб з особливими освітніми потребами, зокрема порушеннями інтелекту, зумовленими фізичними, психічними, інтелектуальними та/або сенсорними порушенням, розладами поведінки, особистісно-орієнтовані, цифрові освітні технології, методи роботи з батьками, методи педагогічних досліджень

Інструменти та обладнання: Інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні та цифрові ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення для освітньої, корекційно-розвивальної та реабілітаційної діяльності за спеціалізаціями спеціальної освіти, *необхідні у процесі надання корекційно-розвиткових послуг особам з особливими освітніми потребами та особам з порушеннями інтелектуального розвитку*

<i>Орієнтація ОП</i>	Освітньо-професійна програма бакалавра з професійною орієнтацією на теорію та практику спеціальної освіти, зокрема, корекційну психопедагогіку й інклюзивну освіту.
<i>Основний фокус ОП і спеціалізації</i>	ОП спрямована на здобуття вищої освіти першого (бакалаврського) рівня в галузі Освіта/Педагогіка за спеціальністю А6 Спеціальна освіта, спеціалізацією А6.02 Спеціальна освіта. Корекційна психопедагогіка. Акцент зроблено на формуванні знань, умінь та практичних навичок у сфері Корекційної педагогіки; підготовці до роботи з дітьми та підлітками з порушеннями інтелектуального розвитку, включно з комплексними розладами, що супроводжують порушення інтелектуального розвитку, в освітньо-реабілітаційних закладах різного типу. Ключові слова: спеціальна педагогіка, інклюзія, корекційна педагогіка, порушення інтелектуального розвитку, порушення психофізичного розвитку, розвиток, корекція, навчання, виховання, корекційно-розвиткова робота.
<i>Орієнтація ОП</i>	Практично орієнтована (одинарна)
<i>Особливості ОП</i>	Особливості ОП полягають у її: - компетентністній орієнтованості (Освітньо-професійна програма реалізується у групах в умовах поєднання практичної та теоретичної підготовки. Обов'язковими для всіх здобувачів є такі практики: пропедевтична практика (в ЗДО, в спеціальних школах, в закладах, що надають корекційно-розвиткові послуги особам з ООП); навчальна практика (дефектологічна в ЗДО, дефектологічна в спеціальних школах, практика в інклюзивних закладах освіти, практика з ознайомлення з цифровими інструментами у спеціальній освіті); переддипломна практику) - регіональному запиті на забезпечення фахівцями системи освіти м. Харкова та Харківської області, зорієнтованості на сучасні тренди регіонального ринку праці у сфері спеціальної та інклюзивної освіти; - спрямованості на формування здатності реалізовувати стратегії корекційної допомоги з урахуванням вікових періодів розвитку особистості (раннього, дошкільного та шкільного та підліткового віку) в освітньому середовищі спеціальних закладів освіти, закладів освіти з інклюзивним навчанням, згідно зі стратегією ЗВО та цілями сталого розвитку - можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти через вибір освітніх блоків, спрямованих на розширення та поглиблення професійних знань та фахових компетентностей у сфері корекційної педагогіки. Зокрема, вибіркові блоки з тифлопедагогіки та логопедії забезпечують підготовку до роботи з дітьми з комплексними розладами розвитку, у тому числі з

	порушеннями, що супроводжують порушення інтелектуального розвитку.
ПРИДАТНІСТЬ ВИПУСКНИКІВ ДО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ПОДАЛЬШОГО НАВЧАННЯ	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	Після закінчення навчання за ООП бакалавра за спеціальністю А6.02 Спеціальна освіта. Корекційна психопедагогіка здобувачі освіти можуть працювати у закладах дошкільної освіти, закладах загальної середньої освіти з інклюзивною формою навчання, спеціальних закладах загальної середньої освіти, системі освіти, державних і приватних реабілітаційних, навчально- реабілітаційних центрах і центрах розвитку дитини, медичних установах тощо. Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій ДК 003:2010; Зміни No 10 до Національного класифікатора ДК 003:2010 «Класифікатор професій» (25.10.2021р.) фахівці, які здобули освіту за освітньо-професійною програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, можуть обіймати посади код КП 2340 (25160) вчитель-дефектолог; код КП3330 асистент вихователя закладу дошкільної освіти; код КП 3330 асистент вчителя-дефектолога, асистент-вчителя;
<i>Подальше навчання</i>	Продовження навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
5. Викладання та оцінювання	
<i>Підходи в організації навчального процесу</i>	Освітній процес побудований на принципах студентсько-центрованого навчання, самонавчання, проблемно-орієнтованого навчання, індивідуально-творчого підходу, навчання через науково-дослідну діяльність та практику в ЗДО, ЗЗСО, в тому числі з інклюзивною формою навчання, ІРЦ, РЦ; написання кваліфікаційної роботи.

<i>Викладання та навчання</i>	Форми освітнього процесу: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, курсові роботи, контрольні заходи. Види навчальних занять: лекція, практичне, семінарське заняття, консультація, тренінг, майстер-клас, вебінар, тощо. Методи викладання та навчання: демонстрація, творчий метод, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія/дебати, мозковий штурм, кейс-стаді, аналіз ситуації, інтерактивні методи, ділові ігри. Технології викладання та навчання: проблемні, інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиткові, колективні та інтегративні технології навчання. Поглиблена теоретична компетентність підкріплюється діджиталізацією освітнього процесу та формуванням прикладних професійних навичок під час навчальної та виробничої практики. Викладання здійснюється у синхронному та асинхронному режимах навчання із застосуванням інформаційних технологій на платформі Zoom, Google Meet тощо. Використання елементів неформальної освіти на онлайн-платформах, під час участі в конференціях, конгресах, вебінарах, майстер-класах
<i>Система оцінювання</i>	Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання навчальних досягнень студентів за всіма видами аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямованими на опанування навчального навантаження з освітньо-професійної програми: поточний, модульний, підсумковий контроль, комплексний кваліфікаційний екзамен; усні та письмові екзамени, заліки, презентації, проєктні роботи, диференційовані заліки з практик, курсові роботи відповідно до внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та за накопичувальною бально-рейтинговою (100-бальною) системою, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямованої на опанування змісту навчальної освітньої програми. Методи оцінювання: опитування; тестування; письмові завдання /роботи; практична перевірка; презентація та захист результатів індивідуальної /командної роботи; самооцінювання тощо. Система оцінювання здійснюється через такі види контролю: - поточний (усне та письмове опитування), модульний, проміжний (захист практичних, самостійних робіт, семінарські заняття, контрольні роботи);

	- підсумковий: усні та письмові екзамени, заліки, захисти звітів із практик, курсових робіт, самоконтроль. Форми контролю: усне та письмове опитування, тестові завдання, презентації, практика. Критерії оцінювання: - виконання роботи у визначений термін; - виконання роботи відповідно до шаблону, форми; - виконання роботи відповідно до вимог (повнота викладу, стиль викладу, - наявність сучасних, іншомовних джерел, використання статистики; пояснення щодо застосування методів дослідження; власний аналіз та узагальнення; - обґрунтовані висновки тощо); - дотримання вимог академічної доброчесності - аргументація та захист результатів роботи.
--	---

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК-8. Здатність працювати в команді.

	ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК-11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб із особливими освітніми потребами. СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти. СК-3. Здатність застосовувати загальні та спеціальні психолого-педагогічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності. СК-4. Здатність планувати й організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно- рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами. СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення. СК-6. Здатність реалізовувати персоналізовані підходи у процесі надання послуг раннього втручання (відповідно до обраної спеціалізації). СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища. СК-8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності. СК-9. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження. СК-10. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами. СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації. СК-12. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому клімат рівноправності та комфортні умови для особистісного розвитку вихованців і їхньої соціальної інтеграції. СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками

	спільнот без упередженого ставлення до індивідуальних потреб і можливостей. СК-14. Здатність до роботи із спільнотою – на місцевому, регіональному, національному, європейському і більш широкому глобальному рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб із особливими освітніми потребами, розвитку здатності до рефлексії, включно зі спроможністю обмірковувати як власні, так й інші системи цінностей. СК-15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності. СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку. <i>СК-17 Здатність до виконання освітніх і професійних обов'язків з використанням дистанційних форм синхронного й асинхронного навчання, включно з навчальною, діагностичною, консультативною роботою.</i>
Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти	РН-1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження. РН-2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти. РН-3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у РН-4. Аргументувати, планувати та надавати послуги раннього втручання відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності й здоров'я дитини. РН-5. Розуміти принципи, методи, форми та

сутність організації освітньо- корекційного процесу в різних типах закладів.

РН-6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого- педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

РН-7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.

РН-8. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.

РН-9. Мати навички комплектування та організації діяльності спеціальних закладів освіти, спеціальних груп у закладах дошкільної освіти, спеціальних класів у закладах загальної середньої освіти тощо.

РН-10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.

РН-11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

РН-12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами.

РН-13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.

РН-14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.

РН-15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.

РН-16. Ухвалювати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень,

	ціннісних орієнтирів. РН-17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації. РН-18. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх у професійній діяльності. <i>РН-19. Виявляти готовність до оволодіння інформацією освітньо-професійного характеру в онлайн режимі, вміти здійснювати фахову діяльність з використанням сучасних ІТ технологій (дотримуючись вимог академічної доброчесності та етики використання інструментів ІІІ) з метою підвищення власної психолого- педагогічної кваліфікації та надання діагностичних і консультативних послуг.</i>
РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ	
<i>Кадрове забезпечення</i>	Освітній процес забезпечується науково-педагогічними працівниками, які відповідають вимогам Постанови Кабінету Міністрів від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти». Освітній процес забезпечують науково- педагогічні працівники кафедр академії, серед яких доктори, кандидати наук, професори, доценти, старші викладачі. Викладачі, що забезпечують реалізацію даної програми, мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій у фахових, наукометричних виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних). Всі науково-педагогічні працівники проходять підвищення кваліфікації відповідно до укладених графіків, міжнародне стажування.
<i>Матеріально-технічне забезпечення</i>	Кількісні та якісні показники матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти зі спеціальності А6 Спеціальна освіта, відповідають чинним вимогам; для теоретичних занять використовуються аудиторії загального та спеціального призначення, для практичних занять – масажний кабінет, спортивні зали, плавальний басейн, спортивні майданчики, що перебувають на балансі КЗ «ХГПА» та орендовані. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць у гуртожитку відповідає вимогам. Також в Академії організовано територію безпечного освітнього простору, на базі якого здійснюється функціонування гуртків, лабораторій, реалізуються інші проекти, в яких беруть участь представники Академії і кафедри.

<i>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</i>	– Офіційний сайт Академії – http://www.hgpa.kharkov.com, на якому зазначена інформація щодо нормативного забезпечення освітнього процесу, освітніх програм, висвітлено організаційну, освітню, наукову, виховну діяльність, правила прийому на навчання, інформацію щодо структурних підрозділів; – Офіційний веб-сайт https://sites.google.com/view/kafedrakorekc-hgpa/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти; – необмежений доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека, читальні зали; – навчальні й робочі навчальні плани; – графіки освітнього процесу; – навчально-методичні комплекси дисциплін; – дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з освітніх компонентів, програми практик; – методичні вказівки щодо виконання курсових робіт (проектів). Також ,в академії функціонують платформи для організації навчання в дистанційному форматі: Google Meet (корпоративний); Google Classroom, Zoom, інші електронні сервіси і месенджери; – Бібліотека, читальні зали, електронна бібліотека і репозиторій Академії, репозиторій кафедри.
АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ	
<i>Національна кредитна мобільність</i>	Формами академічної мобільності здобувачів є: навчання за програмами академічної мобільності. Національна (внутрішня) академічна мобільність студентів здійснюється за програмами обміну студентами згідно угод між Академією та закладами вищої освіти-партнерами та щодо програм академічної мобільності студентів на підставі двосторонніх угод про наукове та освітнє співробітництво

ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1 Перелік компонентів освітньої програми

Код о/к	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
ЗП.01	Історія України	3	екзамен
ЗП.02	Правові засади сучасної держави	3	Залік
ЗП.03	Українська мова за професійним спрямуванням	4	екзамен
ЗП.04	Іноземна мова	4	Екзамен
ЗП.05	Історія світової і української культури	3	Залік
ЗП.06	Філософія	3	Екзамен
ПП.07	Психологія (загальна психологія, вікова психологія)	5	Екзамен
ПП.08	Історія спеціальної та інклюзивної освіти	3	Залік
ПП.09	Професійна риторика	3	залік
ПП.10	Основи інклюзивного навчання	4	Екзамен
ПП.11	Практикум з організації інклюзивного навчання	3	Екзамен
ПП.12	Вступ до спеціальності та науково-пізнавальна діяльність студентів	4	екзамен
ПП.13	Педагогіка (загальна педагогіка, вікова педагогіка)	5	екзамен
ПП.14	Спеціальна педагогіка та психологія	5	Екзамен
ПП.15	Дошкільна корекційна психопедагогіка	5	Екзамен
ПП.16	Спеціальні методики навчання і виховання дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами	9	Залік/ екзамен
ПП.17	Корекційна психопедагогіка та соціально-побутове орієнтування.	3	Екзамен
ПП.18	Психокорекційна діагностика порушень інтелектуального розвитку	3	екзамен
ПП.19	Анатомія, фізіологія з патологією органів слуху, зору і мовлення.	4	залік
ПП.20	Основи долікарської допомоги	3	залік
ПП.21	Невропатологія	3	Залік
ПП.22	Спеціальні методики навчання математики.	6	екзамен
ПП.23	Спеціальні методики образотворча та трудова діяльність	4	екзамен
ПП.24	Спеціальні методики навчання мові і читанню	6	Залік/ екзамен
ПП.25	Спеціальні методики викладання дисциплін природничо-географічного та історичного циклу.	4	екзамен
ПП.26	Спеціальні методики навчання побутової фізики і	3	Екзамен

	хімії.		
ПП.27	Спеціальні методики організації виховної роботи в спеціальних освітніх закладах.	3	екзамен
ПП.28	Інформаційні технології та ТЗН в спеціальній та інклюзивній освіті. Методика використання ТЗН.	4	екзамен
ПП.29	Основи науково-педагогічних досліджень у спеціальній освіті	5	екзамен
ПП.30	Технології супроводу дітей і дорослих із порушеннями інтелектуального розвитку	4	екзамен
ПП.31	Технологія навчання і виховання дітей із ЗПР	3	екзамен
ПП.32	Технологія навчання альтернативної та додаткової комунікації осіб з особливими освітніми потребами	3	Екзамен
ПП.33	Робота корекційного педагога в системі раннього втручання	5	Залік/ Екзамен
ПП 34	Корекція мовлення осіб із порушеннями інтелектуального розвитку	4	залік
	Курсові роботи	6 (3+3)	
Практична підготовка		32	залік
Державна атестація		6	
Усього		180	
Вибіркові освітні компоненти			
ВБ 1	Освітній компонент за вибором	3	залік
ВБ 2	Освітній компонент за вибором	4	залік
ВБ 3	Освітній компонент за вибором	4	залік
ВБ 4	Освітній компонент за вибором	4	залік
ВБ 5	Освітній компонент за вибором	3	залік
ВБ 6	Освітній компонент за вибором	3	залік
ВБ 7	Освітній компонент за вибором	4	залік
ВБ 8	Освітній компонент за вибором	4	залік
ВБ 9	Освітній компонент за вибором	4	залік
ВБ 10	Освітній компонент за вибором	4	залік
ВБ 11	Освітній компонент за вибором	3	залік
ВБ 12	Освітній компонент за вибором	4	Залік
ВБ 13	Освітній компонент за вибором	4	залік
ВБ14	Освітній компонент за вибором	3	залік
ВБ 15	Освітній компонент практичної підготовки за вибором	3	залік
ВБ16	Освітній компонент практичної підготовки за вибором	6	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2 Вибіркові навчальні дисципліни

На вивчення дисциплін за вибором студента відводиться 60 кредитів, що складає 25 % загальної кількості. Орієнтовний перелік вибірових дисциплін може бути доповнений за рішенням кафедри на основі обговорення з академічною спільнотою, роботодавцями та студентами. Повний перелік вибірових ОК представлений у каталозі на сайті академії та

оновлюється щорічно.

Перелік орієнтовних вибірових

Вибіркові дисципліни загального циклу

1. Вибіркові дисципліни з каталогу на відповідну кількість кредитів
2. Вибіркові дисципліни з каталогу на відповідну кількість кредитів
3. Вибіркові дисципліни з каталогу на відповідну кількість кредитів

Вибіркові професійні дисципліни:

1. **Порушення розвитку у дитячому віці**
2. Сенсомоторний розвиток
3. Ігрові технології в спеціальній освіті з практикумом
4. Рухлива реабілітація дітей з інтелектуальними порушеннями
5. Практикум з корекційно-розвивальної роботи з дітьми з ООП
6. Протидія булінгу в інклюзивному освітньому середовищі
7. Організація роботи дефектолога в ІРЦ, спеціальних та інклюзивних закладах освіти
8. Організація та управління корекційно-реабілітаційною діяльністю
9. Патопсихологія у спеціальній освіті
10. Методика організації командної роботи в спеціальних та інклюзивних закладах
11. Практикум з корекційної роботи при дитячому аутизмі
12. Сучасні підходи до попередження та подолання порушень мовлення в осіб з порушеннями інтелекту
13. Професійна етика корекційного педагога
14. Теоретико-методологічні основи логопедії з історією
15. Дислалія, ффнм
16. Порушення голосу та корекція
17. Порушення писемного мовлення та дискалькулія
18. Порушення темпу мовлення та заїкання
19. Протидія булінгу в інклюзивному освітньому середовищі
20. Арт-терапія в логокорекційному процесі
21. Спеціальна методика викладання мови у осіб з ООП
22. Онтогенез та дизонтогенез мовлення та пізнавальної діяльності
23. Логопсихологія та логодидактика
24. Практикум з логопедії
25. Логопедична робота з особами з порушеннями зору, слуху
26. Тифлопедагогіка з історією
27. Тифлопсихологія
28. Основи навчання та виховання дітей з порушеннями зору
29. Соціально-правове забезпечення осіб з порушеннями зору
30. Організація корекційно-компенсаторної роботи тифлопедагога
31. Спеціальні методики раннього розвитку дитини з порушеннями зору
32. Просторове орієнтування та мобільність осіб з порушеннями зору
33. Спеціальна методика формування побутових та життєвих компетентностей осіб з

порушеннями зору

34. Методика навчання незрячих читанню та письму
35. Технологія інклюзивного навчання дітей з сенсорними порушеннями
36. Психолого-педагогічний супровід осіб з порушеннями зору
37. Реабілітація осіб з набутими порушеннями зору
38. Сучасна тифлотехніка
39. ЗНМ та корекція

Вибіркові освітні компоненти практичної підготовки:

1. Навчальна практика в ЗДО на посаді вчителя-дефектолога
2. Навчальна практика на посаді вихователя спеціальної групи ЗДО
3. Навчальна практика на посаді вчителя-дефектолога в ІРЦ
4. Навчальна практика в на посаді вчителя-дефектолога в реабілітаційних центрах

ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного екзамену з спеціальної педагогіки і психології та спеціальних методик / або публічного захисту бакалаврської роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)/атестаційного іспиту	У кваліфікаційній роботі має бути розв’язана складна задача чи проблема у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, анотація до роботи має бути оприлюднена у репозиторії закладу вищої освіти. Захист відбувається публічно і відкрито. Основні вимоги щодо написання і контролю кваліфікаційної роботи визначаються у Положенні про науково-дослідницьку роботу здобувачів освіти та методичних рекомендаціях щодо написання і захисту наукових робіт кафедри спеціальної педагогіки і психології. У встановлений термін кваліфікаційна робота повинна пройти перевірку на наявність плагіату відповідно до вимог Положення про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських та інших робіт на наявність плагіату. Атестаційний екзамен передбачає перевірку відповідності результатів навчання вимогам Стандарту освіти і цієї ОПП. Проходить у формі, визначеній локальними нормативними документами, завдання та порядок оцінювання зазначений у Програмі кваліфікаційного іспиту та оприлюднені відповідно до встановлених вимог на сайті кафедри. Програма кваліфікаційного екзамену визначено рівень досягнення здобувачами освіти програмних результатів, методологія проведення, форми (усна, письмова, комбінована, у вигляді тестування), критерії оцінювання, пороговий рівень проходження, перелік питань або тем, які передбачені екзаменом, рекомендованої літератури, визначаються матеріали (методичні, дидактичні, технічні засоби), якими можуть здобувачі послуговуватись під час підготовки до відповіді на атестаційному екзамені.

ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Система внутрішнього забезпечення якості освіти у Комунальному закладі «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради побудована відповідно до ст.16 Закону України «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004) та передбачає здійснення таких процедур та заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;

Принципи і процедури системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти відповідають визначеним вимогам та прописані у локальних нормативних документах закладу освіти: Статут Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (нова редакція); Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти; Програма сприяння професійному розвитку науково-педагогічних і педагогічних працівників Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради та структурних підрозділів на 2025-2029 р.р.; Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської обласної ради; Положення про академію педагогічної майстерності; Положення про визначення рейтингу науково-педагогічних і педагогічних працівників та кафедр (циклових комісій педагогічних фахових коледжів) за результатами навчально-методичної, наукової, організаційної та виховної роботи; Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності; Положення про навчання здобувачів за індивідуальним планом-графіком; Положення про порядок визначення академічної різниці та перезарахування освітніх компонентів; Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті; Положення про відділ міжнародних зв'язків та академічної мобільності; Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу; Положення про моніторинг якості знань освітнього процесу та ОП; Положення про дистанційне навчання; Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної (атестаційної) комісії; Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти.

Перегляд освітньо-професійної програми відбувається не рідше одного разу на рік з урахуванням моніторингу якості знань здобувачів освіти щодо формування результатів навчання, рівня кваліфікації представників групи забезпечення, результатів опитування здобувачів освіти щодо задоволення ОПП, представників роботодавців, наукової спільноти, інших стейкхолдерів, змін у нормативно-правовому забезпеченні вищої освіти, з урахуванням вітчизняного та міжнародного/європейського досвіду. Звіт Гаранту ОПП розглядається на засіданні Вченої ради академії наприкінці кожного навчального року, звіти Гарантів, підсумки опитувань здобувачів/стейкхолдерів та інших зацікавлених осіб, результати обговорень і переглядів ОПП розмічені на відповідних сторінках інформаційних ресурсів Академії та кафедри.

Локальні нормативні документи щодо внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти, інформація щодо ОП, їх обговорень, звітів за результатами моніторингу, результатів опитування здобувачів та стейкхолдерів оприлюднені у відповідних розділах сайту Академії (<http://www.hgpa.kharkov.com/>) та кафедри спеціальної педагогіки і психології та інклюзивної освіти (<https://sites.google.com/view/kafedrakorekc-hgpa/>).

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

1. Закон «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України від 05.09.2017р. «Про освіту». [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Затверджені Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584. https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/2020-metod-rekomendacziyi.docx
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
6. Наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>
7. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій ДК 003:2010» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kodeksy.com.ua/buh/kp.htm>
8. Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти - ступеня бакалавра – з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта. Затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 16.06.2020 р. № 799. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/016-Spets.osvita-bakalavr.28.07.pdf>
9. Наказ МОН України від 27.02.2025 № 373 «Про затвердження Переліку спеціальностей на рівні вищої освіти, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання» - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0394-25#Text>
10. Наказу Міністерства освіти і науки України від 31.12.2025 № 1734 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо відповідності освітніх програм спеціальностям, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та деталізованим галузям Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013»
11. «Положення про етику застосування інструментів штучного інтелекту в освітній і науковій діяльності в Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської обласної ради»

[http://www.hgpa.kharkov.com/wp-](http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/pologennya_shi.pdf)

[content/uploads/2019/normatyvni/pologennya_shi.pdf](http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/pologennya_shi.pdf)

12. «Рекомендації щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти» МОН 24.04.2025, URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2025/04/24/shi-v-zakladakhvyshchoi-osvity-24-04-2025.pdf>

Структура освітньої програми

№ з/п	Код о/к	Назва компоненту освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Тип компоненти
1	2	3	4
I семестр			
1.	ЗП01	Історія України	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
2.	ПП07	Психологія (загальна, вікова)	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
3.	ЗП02	Правові засади сучасної держави	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
4.	ПП19	Анатомія, фізіологія й патологія органів слуху, зору і мовлення	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
5.	ПП13	Педагогіка (загальна, вікова)	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
6.	ПП12	Вступ до спеціальності та науково-пізнавальна діяльність студентів	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
7.	ПП20	Основи долікарської допомоги	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
8.	ЗП03	Українська мова	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
II семестр			
09	ПП07	Психологія (загальна, вікова, інклюзивна)	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
10.	ПП13	Педагогіка (загальна, вікова, інклюзивна)	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
11	ПП08	Історія спеціальної та інклюзивної освіти	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
12	ПП14	Спеціальна педагогіка і психологія	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
13.	ПП15	Дошкільна корекційна психопедагогіка	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
14.	ПП21	Невропатологія	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
15.	ПП29	Основи науково-педагогічних досліджень	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
16.	ПП19	Анатомія, фізіологія й патологія органів слуху, зору і мовлення	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
17.	ВПП	Освітній компонент за вибором практичної підготовки	Вибірковий освітній компонент
18	ПП35	Пропедевтична практика	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
III семестр			
19	ПП09	Професійна риторика	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
20	ПП16	Спеціальні методики навчання і виховання дітей дошкільного віку з ООП	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
21.	ПП17	Корекційна психопедагогіка з основами соціально-побутового орієнтування	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
	ПП18	Психокорекційна діагностика порушень інтелектуального розвитку	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
22.	ПП22	Спеціальні методики навчання математики	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
23.	ВБ	Освітній компонент за вибором	Вибірковий освітній компонент
	ВБ	Освітній компонент за вибором	Вибірковий освітній компонент
24.	ВБ	Освітній компонент за вибором	Вибірковий освітній компонент
25.	ПП36	Навчальна практика у спеціальних ЗДО	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
IV семестр			

26.	ПП10	Основи інклюзивного навчання	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
27	ПП28	Інформаційні технології та ТЗН в спеціальній та інклюзивній освіті	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
28.	ПП22	Спеціальні методики навчання математики	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
29.	ПП16	Спеціальні методики навчання і виховання дітей дошкільного віку з ООП	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
30.	ВБ	Освітній компонент за вибором	Вибірковий освітній компонент
31.	ВБ	Освітній компонент за вибором	Вибірковий освітній компонент
33	ПП35	Практика з ознайомлення з цифровими інструментами у спец.освіті (літня)	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
34	ПП36	Навчальна практика в спеціальних закладах дошкільної освіти	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
35		Курсова робота	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
V семестр			
36.	ПП11	Практикум з організації інклюзивного навчання	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
37.	ПП24	Спеціальні методики навчання мови і читанню	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
38.	ПП27	Спеціальні методики організації виховної роботи в спец.закладах освіти	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
39	ПП23	Спеціальні методики образотворчої та трудової діяльності	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
40.	ВБ	Освітній компонент за вибором	Вибірковий освітній компонент
41.	ВБ	Освітній компонент за вибором	Вибірковий освітній компонент
42	ВБ	Освітній компонент за вибором	Вибірковий освітній компонент
43	ВБ	Освітній компонент за вибором	Вибірковий освітній компонент
44	ПП37	Навчальна практика в спец.закладах середньої освіти	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
VI семестр			
45.	ЗП06	Філософія	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
	ПП23	Спеціальні методики образотворчої та трудової діяльності	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
46.	ПП24	Спеціальні методики навчання мови і читанню	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
47.	ПП25	Спеціальні методики викладання дисциплін природничо- географічного та історичного циклу.	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
48.	ПП26	Спеціальні методики навчання побутової фізики і хімії	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
50.	ВБ	Освітній компонент за вибором	Вибірковий освітній компонент
51.	ВБ	Освітній компонент за вибором	Вибірковий освітній компонент
52.	ПП37	навчальна практика в спец.закладах середньої освіти	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
53.	ПП31	Технології навчання і виховання дітей із ЗПР	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
54	ВПП	Освітній компонент за вибором практичної підготовки	Вибірковий освітній компонент
55		Курсова робота	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
VII семестр			
56	ЗП.04	Іноземна мова	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
57	ПП31	Технології навчання та виховання дітей з ЗПР	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
58	ПП 32	Технологія навчання альтернативної та додаткові комунікації осіб з ООП	Обов'язкова, цикл професійної підготовки

59	ППЗ3	Робота корекційного педагога в системі раннього втручання	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
60	ППЗ0	Технології супроводу дітей та дорослих із порушеннями інтелектуального розвитку	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
61	ППЗ8	Навчальна практика в інклюзивних закладах	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
62	ППЗ4	Корекція мовлення осіб із порушеннями інтелектуального розвитку	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
63	ВБ	Освітній компонент за вибором	Вибірковий освітній компонент
64	ВБ	Освітній компонент за вибором	Вибірковий освітній компонент
VIII семестр			
65	ЗП 04	Іноземна мова	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
66	ЗП 05	Історія світової та української культури	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
67	ПП 30	Технології супроводу дітей та дорослих із порушеннями інтелектуального розвитку	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
68.	ППЗ3	Робота корекційного педагога в системі раннього втручання	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
69.	ВБ	Освітній компонент за вибором	Вибірковий освітній компонент
70.	ВБ	Освітній компонент за вибором	Вибірковий освітній компонент
71.	ВБ	Освітній компонент за вибором	Вибірковий освітній компонент
72.	ППЗ8	Навчальна практика в інклюзивних закладах	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
73	ПП40	Виробнича практика	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
74		Атестація	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
* ** Відповідно до постанови КМУ від 21 червня 2024 р. № 734 Про затвердження Порядку проведення базової загальної середньої підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських, теоретична підготовка базової підготовки включається до навчальних планів закладів вищої освіти: для здобувачів вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти - на другому році навчання.			

Таблиця 1.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей / результатів навчання дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Перелік компетентностей	Зн1. Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2. Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Ум1. Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	К1. Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	АВ1. Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2. Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3. Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
Загальні компетентності				
ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Зн2			АВ1
ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Зн2	Ум1		
ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Зн2		К2	
ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Зн1	Ум1		АВ2
ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	Зн1		К2	АВ3
ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.		Ум1	К1	АВ1

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Зн1			
ЗК-8. Здатність працювати в команді.		Ум1	К2	АВ3
ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.		Ум1	К1	
ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	Зн2	Ум1		
ЗК-11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності»	Зн 2		К2	АВ2
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.	Зн1			
СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.	Зн1		К2	
СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.	Зн2	Ум1		АВ2
СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.		Ум1		АВ1
СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.		Ум1		АВ1
СК-6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю в різних типах закладів.	Зн2	Ум1		АВ1
СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.		Ум1		
СК-8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.	Зн1		К2	
СК-9. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.		Ум1	К2	АВ2
СК-10. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.		Ум1	К1	АВ1
СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.			К2	

СК-12. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.		Ум1		AB3
СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.		Ум1	K1	
СК-14. Здатність до роботи із спільнотою – на місцевому, регіональному, національному, європейському і більш широкому глобальному рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, розвитку здатності до рефлексії, включаючи спроможність обдумувати як власні, так й інші системи цінностей.			K2	AB3
СК-15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.	Зн2		K1	AB3
СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	Зн2			AB3
СК-17 Здатність до виконання освітніх і професійних обов'язків з використанням дистанційних форм синхронного й асинхронного навчання, включно з навчальною, діагностичною, консультативною роботою.	Зн1	Ум 1		AB3

Таблиця 2.

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

№ з/п	Результати навчання (РН)		Компетентності																											
		Інтегральна	Загальні											Спеціальні (фахові, предметні)																
			ЗК-1	ЗК-2	ЗК-3	ЗК-4	ЗК-5	ЗК-6	ЗК-7	ЗК-8	ЗК-9	ЗК-10	ЗК-11	СК-1	СК-2	СК-3	СК-4	СК-5	СК-6	СК-7	СК-8	СК-9	СК-10	СК-11	СК-12	СК-13	СК-14	СК-15	СК-16	СК-17
РН1	Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.	+			+			+						+	+	+			+		+	+						+	+	
РН2	Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.	+			+	+		+	+					+	+	+														
РН3	Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.	+			+				+					+	+	+													+	
РН4	Застосовувати для розв'язування складних задач спеціальної освіти сучасні Методи діагностики психофізичного розвитку дітей, критично оцінювати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рекомендації щодо створення найоптимальніших умов для здобуття освіти.	+			+						+		+		+					+	+									
РН5	Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.	+		+	+				+			+		+	+	+			+					+	+					
РН6	Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.	+		+	+	+					+		+		+	+							+		+		+			
РН7	Вільно спілкуватися державною та	+					+																+			+	+	+		

[illegible]

Матриці відповідності визначених ОК компетентностям та результатам навчання

ЗК 11	ЗК 10	ЗК 9	ЗК 8	ЗК 7	ЗК 6	ЗК 5	ЗК 4	ЗК 3	ЗК 2	ЗК 1	ІК	ОК
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ЗП 01
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ЗП 02
+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	ЗП 03
+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	ЗП 04
+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	ЗП 05
+	+					+	+	+	+	+	+	ЗП 06
	+	+	+	+	+	+	+	+			+	ПП 07
	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	ПП 08
	+	+		+	+	+	+	+			+	ПП 09
+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	ПП 10
	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	ПП 11
+	+	+		+		+	+	+		+	+	ПП 12
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 13
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 14
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 15
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 16
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 17
	+			+	+	+		+		+	+	ПП 18
			+			+	+	+	+		+	ПП 19
	+		+	+	+	+	+	+		+	+	ПП 20
			+			+	+	+	+		+	ПП 21
	+	+		+	+	+	+	+			+	ПП 22
+	+	+		+	+	+	+				+	ПП 23
	+			+	+		+	+			+	ПП 24
	+	+		+	+	+	+	+			+	ПП 25
	+	+		+	+	+	+	+			+	ПП 26
	+	+	+	+		+	+	+			+	ПП 27
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 28
+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	ПП 29
	+	+		+	+	+	+	+			+	ПП 30
		+		+	+	+	+	+			+	ПП 31
	+	+	+	+		+	+	+			+	ПП 32
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 33
	+			+			+	+	+		+	ПП 34
+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 35
	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	ПП36
	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП37
		+	+	+	+	+	+	+			+	ПП38
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП39
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП40 прак
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 41 прак
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 42 практ
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 43 практ
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 44 практ
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Практикка у літній період

СК17	СК16	СК15	СК14	СК13	СК12	СК11	СК10	СК9	СК8	СК7	СК6	СК5	СК4	СК3	СК2	СК1	ОК
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ЗП 01
+	+	+	+	+	+	+											ЗП 02
+	+	+				+					+			+			ЗП 03
																	ЗП 04
			+			+									+		ЗП 05
			+			+									+		ЗП 06
+	+			+	+	+			+			+	+	+		+	ПП 07
+	+				+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 08
	+	+	+	+	+		+					+		+	+	+	ПП 09
		+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	ПП 10
+	+				+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 11
	+	+	+	+	+	+							+	+	+	+	ПП 12
+	+	+	+	+	+	+	+						+	+	+	+	ПП 13
	+	+	+	+						+		+	+	+	+	+	ПП 14
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 15
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 16
+	+	+		+	+	+				+		+	+	+	+	+	ПП 17
	+	+	+	+			+	+	+					+	+	+	ПП 18
				+									+	+		+	ПП 19
	+	+												+			ПП 20
				+									+	+		+	ПП 21
+	+	+		+		+				+		+	+	+	+	+	ПП 22
+	+	+										+	+	+	+	+	ПП 23
	+	+					+	+	+		+		+	+		+	ПП 24
+	+	+		+		+				+		+	+	+	+	+	ПП 25
+	+	+		+		+				+		+	+	+	+	+	ПП 26
+	+				+	+	+			+		+	+	+	+	+	ПП 27
+	+	+	+	+	+	+		+		+		+	+	+	+		ПП 28
+	+	+	+	+		+		+	+	+			+	+	+		ПП 29
+	+	+		+		+				+		+	+	+	+	+	ПП 30
+	+	+		+			+		+	+		+	+		+		ПП 31
									+				+	+		+	ПП 32
+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 33
	+	+		+		+	+		+			+		+		+	ПП 34
+	+	+		+	+	+			+	+		+	+	+	+	+	ПП 35
+	+	+		+	+	+			+	+		+	+	+	+	+	ПП 36
	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 37
+		+		+	+		+		+	+		+	+	+	+	+	ПП 38
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 39
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП40 прак
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 41 прак
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 42 практ
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 43 практ
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 44 практ
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Практика у літній період

Умовні скорочення: ІК – інтегральна компетентність; ЗК – загальні компетентності; СК – спеціальні (фахові) компетентності спеціальності

PH19	PH18	PH17	PH16	PH15	PH14	PH 13	PH 12	PH 11	PH 10	PH 9	PH 8	PH 7	PH 6	PH 5	PH 4	PH 3	PH 2	PH 1	OK
+	+	+	+	+								+				+			3П 01
+	+	+	+	+															3П 02
+	+	+	+	+								+					+		3П 03
	+	+		+								+						+	3П 04
+			+														+		3П 05
+			+																3П 06
+		+					+		+		+	+	+		+	+		+	ПП 07
+		+		+		+	+	+	+			+	+	+		+	+		ПП 08
		+	+	+								+		+		+	+	+	ПП 09
+		+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+		+	+	+	ПП 10
+		+		+		+	+	+	+			+	+	+		+	+		ПП 11
+	+	+	+	+			+					+	+	+		+	+	+	ПП 12
+	+	+	+	+		+	+		+		+	+	+					+	ПП 13
		+	+	+								+		+		+	+	+	ПП 14
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 15
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 16
+		+	+	+		+	+		+	+		+	+	+		+	+		ПП 17
			+	+			+		+		+		+		+	+	+	+	ПП 18
		+							+						+	+	+		ПП 19
		+	+	+								+							ПП 20
		+							+						+	+	+		ПП 21
+			+	+	+	+	+		+	+		+	+	+		+	+	+	ПП 22
		+				+	+	+			+	+	+	+		+	+		ПП 23
				+	+		+		+		+		+		+	+		+	ПП 24
+			+	+	+	+	+		+	+		+	+	+		+	+	+	ПП 25
+			+	+	+	+	+		+	+		+	+	+		+	+	+	ПП 26
+		+		+		+	+	+				+	+	+		+	+		ПП 27
+		+	+	+			+	+	+			+	+	+			+	+	ПП 28
+	+	+	+	+					+		+	+	+	+			+	+	ПП 29
+			+	+	+	+	+		+	+		+	+	+		+	+	+	ПП 30
						+	+	+	+		+	+	+				+	+	ПП 31
		+	+	+			+	+					+		+	+		+	ПП 32
+	+	+	+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 33
	+		+		+		+	+	+		+		+	+		+			ПП 34
	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	ПП 35
+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	ПП36
		+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	ПП37
+		+		+	+		+	+	+		+	+	+	+		+	+		ПП38
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП39
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП40 прак
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 41 прак
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 42 практ
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 43 практ
+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ПП 44 практ
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Літня практ.

Структурно-логічна схема ОПШ

[illegible]

